من کان یومن بالله والیوم الاخر فلیکرم ضیفه

هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید میهمانش را گرامی بدارد.

تازه‌های نشر

کتاب «جهاد اجتماعی زن مسلمان» منتشر شد

کتاب «جهاد اجتماعی زن مسلمان، ضرورت گفتمان‌سازی و بسترسازی» نوشته عاطفه موسوی توسط روابط عمومی شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده منتشر شده است. به گزارش خبرنگار مهر، «جهاد اجتماعی زن مسلمان، ضرورت گفتمان‌سازی و بسترسازی» نوشته عاطفه موسوی در چهار فصل با عناوین نظام شخصیت اجتماعی زن مسلمان، نگاهی به رویکردهای رقیب یا نیمه همسو، قدم‌های پیش رو در خصوص ارتقای نقش اجتماعی زن مسلمان ایرانی و نظم بخشی ولایی (حکمرانی ولایی) در حوزه حضور اجتماعی بانوان به بررسی نظام شخصیت اجتماعی زن مسلمان، فمینیسم اسلامی و ریشه‌های آن و خلأ نگاه توحیدی در مسئله اصلی فمینیسم پرداخته و در نهایت نگاه جامعی به انواع طیف‌های زنان دارای فعالیت‌های اجتماعی، طراحی شرایط کاری متناسب با شخصیت زن مسلمان، عوامل تربیتی مؤثر در شکل‌گیری نظام شخصیت اجتماعی زن و استفاده از ظرفیت زنان در درون‌زایی اقتصادی همچنین بیدارسازی و کاربرد عاطفه اجتماعی به جای قراردادهای اجتماعی و تعیین شاخص‌های متناسب پرداخته است.

در معرفی این کتاب آمده است: «شاید به دلیل غلبه همین نگاه‌های تفریطی است که پس از گذشت حدود ۴۰ سال از انقلاب اسلامی، لااقل در میان بخشی از متدینان و حتی فضلا، حضور اجتماعی زنان به عنوان یک ضرورت پذیرفته نشده است و موضوع جهاد اجتماعی زنان مسلمان نه تنها پیشتر توسط آن‌ها طرح نشده، بلکه همچنان هضم آن برایشان دشوار است. این فضای مبهم و حتی منفی در این حوزه در شرایطی همچنان تداوم یافته که رهبر انقلاب از جهاد اجتماعی زنان به عنوان یک دستاورد نگاه انقلابی برای جهانی شدن و شکستن بن‌بست‌های بزرگ یاد می‌کنند که دیر یا زود در سرنوشت و جایگاه زنان جهان دست خواهد برد. به عقیده نویسنده، روشنگری در جهت رفع این تفریط از دو جهت حائز اهمیت است. نخست آنکه، بدون این روشنگری و موضع‌گیری صریح نمی‌توان به برداشتن قدم‌های استوار علیه فرهنگ افراطی غرب امیدوار بود و وجود ابهام و چندگانگی در بدنه‌ای که باید علیه تفریط جهانی برنامه‌ریزی کند، سبب می‌شود این بدنه نتواند به رقیب پرسرعت خود نزدیک شده و راهبردی مناسب در برابر وی اتخاذ کند. جهت دیگری که اصلاح این نگاه تفریطی را ضروری می‌سازد، ایجاد حرکتی قوی به منظور اجتناب از اکتفا به توصیف و آسیب‌شناسی وضع موجود با نگاهی تجویزی برای رسیدن به وضعیت مطلوبی است که رهبر معظم انقلاب آن را ترسیم می‌کنند».

در بخشی از این کتاب می‌خوانیم: «بحثی که در ابتدای هر نوع سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در خصوص وضعیت فعالیت اجتماعی زنان باید انجام گیرد، احصای انواع طیف‌های زنان دارای فعالیت اجتماعی با روحیات و انگیزه‌های متفاوت است. به عبارت دیگر، باید در ابتدا مشخص شود درباره ارتقای وضعیت فعالیت اجتماعی چه افرادی و در چه جامعه و شرایطی صحبت می‌شود...».

نکته‌ها

آیت‌الله جوادی آملی

در نظام اسلامی در بهشت باز و در جهنم بسته است

قرآن می‌فرماید: بعضی‌ها کار خیر را به آسانی انجام می‌دهند، انجام کار خیر برای آن‌ها خیلی آسان است، درهای بهشت به روی این‌ها باز و درهای جهنم رویشان بسته است، این‌ها سعادتمندانه زندگی می‌کنند؛ این درباره افراد. گاهی درباره زمان‌ها همین تعبیر است که می‌گویند در ماه مبارک رمضان درهای جهنم بسته و درهای بهشت باز است، شیاطین بسته‌اند، این تعبیری است که توجیه می‌طلبد. در نظام اسلامی این‌طور است، نظام طوری است که اگر کسی خواست کار خیر انجام دهد در بهشت به روی او باز است و اگر کسی ـ خدای ناکرده ـ خواست جهنم برود درِ جهنم بسته است، او با رنج و تلاش و کوشش و زحمت درِ جهنم را باز می‌کند. فرمود: «فاما من اعطی و اتقی/ و صدق بالحسنی/ فسنیسره للیسری». ما انجام کار خیر را برای او آسان قرار می‌دهیم، اگر کسی خواست واقعاً عادل باشد، معتقد باشد، مؤمن باشد نه بیراهه برود نه راه کسی را ببندد در نظام اسلامی آسان است، برخلاف نظام طغیان و اگر ـ خدای ناکرده ـ کسی آن عصر را می‌دید باید مواظب می‌بود جهنم رفتن خیلی آسان بود و بهشت رفتن بسیار دشوار؛ یعنی اگر کسی می‌خواست حجاب و عفاف خود را حفظ کند در زحمت بود؛ ولی الان اگر کسی بخواهد حجاب خود را، عفاف خود را، دین خود را حفظ کند در کمال آسانی است؛ همان‌طور که افراد این طورند، همان‌طور که زمان‌ها این‌گونه‌اند گاهی ملل و اقوام هم همین‌طورند. مردان بزرگ الهی کسانی‌اند که چون دنیا در چشم آن‌ها کوچک است، هیچ چیزی رهزن آن‌ها نیست. آن بیان نورانی امیرالمؤمنین(ع) که فرمود: من برادری داشتم در چشمان من بزرگ بود: «کَانَ یعْظُمُهُ فِی عَینِی صِغَرُ الدُّنیا فِی عَینِهِ»؛ چون دنیا در چشم او کوچک بود او در چشمان من بزرگ بود؛ این‌گونه از افراد به‌راحتی کار خیر انجام می‌دهند... می‌بینید بعضی به آسانی نماز شب می‌خوانند، خیلی برای آن‌ها سخت نیست، به آسانی همیشه با طهارت‌اند، به آسانی همیشه نماز اول وقت می‌خوانند، به آسانی نقص و عیب کسی را نمی‌خواهند، به آسانی عیب دیگران را می‌پوشانند، به آسانی جلو نقد و حقد خود را می‌گیرند، خیرخواه دیگران‌اند؛ این فضیلتی است که فرمود برخی‌ها به آسانی این‌ها را انجام می‌دهند؛ اما کسی که «و اما من بخل و استغنی/ و کذب بالحسنی» به عاقبت خود علاقه‌مند و عقیده‌مند نیست آن‌ها را انکار می‌کند و مانند آن «فسنیسره للعسری» برخی‌ها به آسانی دروغ می‌گویند، به آسانی بیراهه می‌روند، به آسانی اختلاف ایجاد می‌کنند، به آسانی اگر دیدند یک جا اختلاف هست، بر آتش آن می‌دمند.

دیدگاه

مرتضی طاهری، رئیس هیئت مدیره خانه مداحان:

جهاد تبیین وظیفه خواص در زمان فتنه‌هاست

مداح اهل بیت(ع) با اشاره به ضرورت جهاد تبیین گفت: ما اگر واقعاً مبلغ دین و اهل بیت(ع) هستیم باید جهاد تبیین کنیم یعنی ملاحظه بانی، مخاطب و مستمع جلسه را نکنیم و آنچه را نیاز است و وظیفه شرعی ماست، بگوییم.

به گزارش خبرنگار حوزه مسجد و هیئت خبرگزاری فارس، اتفاقات اخیر منجر به فرصت‌طلبی عده‌ای شد تا بتوانند در برهم زدن اوضاع نقش خود را فعال کنند و از رهگذر آن، گروه‌های تجزیه‌طلب وقت را برای عرض اندام خود مغتنم ببینند. در برابر این رفتارها، هنرمندان و اصحاب فرهنگ و معارف به میدان آمدند و سودای اغتشاشگران برای تجزیه‌طلبی را آشکار کردند.

مرتضی طاهری، مداح اهل بیت(ع) و رئیس هیئت مدیره خانه مداحان در این زمینه در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس اظهار کرد: دشمن کارش دشمنی است و ما از ابتدای انقلاب، دشمن آشکاری به نام رژیم صهیونیستی داشتیم که حتی آمریکا را هم ملعبه دست خودش گرفته؛ نمونه آن، بدعهدی این کشور در برجام است که صحنه‌گردان تمام این اتفاقات، رژیم صهیونیستی است.

■ **هر زمان انقلاب اسلامی به موفقیتی می‌رسد صهیونیست‌ها آشوب به‌پا می‌کنند**

وی با اشاره به اینکه صهیونیست‌ها دشمن شماره یک انقلاب اسلامی هستند که همواره امام خمینی(ره) به نقش آنان اشاره داشتند و اینکه فرمودند اسرائیل باید از بین برود، به این دلیل است که دشمنی بزرگ‌تر از آنان نداریم، گفت: هر زمان انقلاب اسلامی بنا دارد تنفسی داشته باشد و نتایج اقدامات خود را مشاهده کند، مشکلاتی را ایجاد می‌کنند که نمونه‌اش همین آشوب و بلوای اخیر است.

طاهری گفت: این آشوب‌ها به بهانه فوت یک خانم رخ داده که مشابه این اتفاق ممکن است هر روز در دنیا نه فقط در کشور ما رخ دهد. ممکن است در بیمارستان، مسیر مدرسه، مسیر گردش و... افرادی به هر دلیل از دنیا بروند اما در این مورد، با تدارکات و تمهیداتی که از پیش آماده کرده بودند و منتظر فرصت بودند، به میدان آمدند. این ناشی از همان مشکل و دشمنی دیرین صهیونیست‌ها با انقلاب اسلامی است.

■ **لیدر آشوب‌های اخیر، تجزیه‌طلبان هستند**

طاهری با بیان اینکه در این آشوب‌ها غیر از عده‌ای که فریب خوردند و از روی احساسات به حمایت پرداختند و باید حسابشان را جدا کرد، عده‌ای لیدر آشوب شدند که از ابتدای انقلاب در پی تجزیه ایران بودند، گفت: برخی خانواده‌ها بی‌توجهی کردند و در نتیجه، نوجوانان و دهه هشتادی‌های ما از تاریخ و گذشته انقلاب بی‌خبر هستند و نمی‌دانند چه اوضاعی بود و با چه مشقت و خون‌هایی شرایط کنونی بدست آمده است. مهم‌ترین از خودگذشتگی‌ها برای حفظ این نظام در سال‌های اخیر شهادت حاج قاسم سلیمانی بود که دنیا را تکان داد.

رئیس هیئت مدیره خانه مداحان افزود: در ابتدای پیروزی انقلاب و زمانی که هنوز انقلاب پا و جان نگرفته بود، افرادی که امروز خود را به دشمنان ما فروختند، در شرق، غرب، جنوب و شمال کشور به دنبال تجزیه‌طلبی بودند. این خانم معلوم‌الحالی که این روزها در آن طرف آب نشسته و دختران کشور را برای بی‌حجابی و بی بندوباری تحریک می‌کند، پول‌های کلان از دشمنان ما گرفته است.

■ **مهسا امینی اسم رمزی برای اقدامات تجزیه‌طلبان شد**

وی افزود: گروه‌های منافقین، کومله و... از همان ابتدای انقلاب به دنبال تجزیه‌طلبی در کردستان، خوزستان، گلستان و... بودند و هنوز هم دست‌بردار نیستند زیرا حیات آنان بستگی به ایجاد همین آشوب‌ها و نوکری برای دشمنان این مرز و بوم دارد.

طاهری گفت: این گروه‌های تجزیه‌طلب یک عمر از پول‌های دشمنان ما ارتزاق کردند و باید هم هرجایی آنان اشاره کردند به میدان بیایند. در این آشوب اخیر هم این دختر، اسم رمز آن‌ها شد تا به میدان بیایند و اغتشاش کنند.

■ **مردم پس از مشخص شدن هویت اغتشاشگران صف خود را جدا کردند**

این مداح اهل بیت(ع) گفت: البته الحمدلله زود چهره و نیت شوم این افراد مشخص شد و مردم اصلاً آن‌ها را همراهی نکردند و خیلی زود صف خود را جدا کردند. در این شب‌های اخیر مشاهده می‌شود تعداد کمی در خیابان‌ها حضور پیدا می‌کردند و مردم با آن‌ها همراه نمی‌شدند و آنان هم پس از یک خرابکاری، سریع متواری شده و به منطقه‌ای دیگر می‌رفتند.

وی گفت: برخی نوجوانان احساسی که در این آشوب‌ها حضور پیدا می‌کردند، پس از اینکه فهمیدند فریب خوردند و ماجرای اصلی چیست، به سرعت صف خود را جدا کردند و این افراد تنها ماندند.

■ **اعتراضات مردمی چگونه باید باشد؟**

طاهری با اشاره به اینکه مردم مشکلات معیشتی دارند و سختی‌های زندگی آن‌ها را اذیت می‌کند اما علاقه‌مند به نظام هستند، گفت: باید مجرا و مسیر قانونی برای اعتراضات مردمی اندیشیده شود که یکی از آن‌ها، رسانه‌ها و خبرگزاری‌ها هستند که باید حرف و اعتراض مردم را منعکس کنند تا مانع این سوءاستفاده‌ها شوند. دولت هم سامانه ۱۱۱ را ایجاد کرده تا مردم اعتراضات خود را منعکس کنند. البته مردم باید بدانند مسئولان، بسیاری از مشکلات را می‌دانند و به دنبال راه‌حل هستند.

■ **هیچ رسانه خارجی دلسوز کشور ما نیست**

این مداح اهل بیت(ع) گفت: مردم نباید نگاه و گوششان به سمت رسانه‌های خارجی باشد زیرا آن‌ها اصلاً دلسوز این کشور نیستند. مردم باید تحلیل‌ها و اخبار درست و صحیح را از تلویزیون و رسانه‌های داخلی بگیرند. عربستان سعودی که سرتاسر فساد، ظلم و مظلوم‌کشی است و نوجوانان را گردن می‌زند و با ما مشکل ذاتی دارد، چگونه می‌تواند دلسوز ما باشد که رسانه راه بیندازد و برای مردم ما تحلیل و فرمان دهد.

وی افزود: در ماجرای فوت این خانم همین رسانه‌های خارجی، واقعیت‌ها را مقلوب کردند و روایت خود را به خورد مخاطب دادند. رسانه بهایی منوتو که ضد امام زمان، دین و خداست چه کمکی می‌تواند به ما کند؟ بهترین، پاک‌ترین و صادقانه‌ترین اخبار را می‌توانیم از رسانه‌های داخلی بدست بیاوریم.

■ **جهاد تبیین وظیفه خواص در زمان فتنه‌هاست**

طاهری با اشاره به نقش خواص و افراد اثرگذار مانند مداحان و منبری‌ها در این شرایط گفت: رهبر معظم انقلاب جمله کلیدی در خصوص جهاد تبیین فرمودند و این وظیفه ماست. ما اگر واقعاً مبلغ دین و اهل بیت(ع) هستیم باید جهاد تبیین کنیم یعنی ملاحظه بانی، مخاطب و مستمع جلسه را نکنیم و آنچه را نیاز است و وظیفه شرعی ماست، بگوییم.

این مداح اهل بیت(ع) در پایان خاطرنشان کرد: جهاد تبیین روش حضرت زینب(س) و امام سجاد(ع) است که اگر نبود ماجرای کربلا، ایثار و شهادت‌ها را نداشتیم و ممکن بود برخی یزید و شمر را بر حق بدانند. جهاد تبیین این دو بزرگوار و پس از آنان مبلغان در سال‌های اخیر موجب شد مردم حق را از باطل تشخیص دهند. در این شرایط هم باید جهاد تبیین را بدون توجه به اینکه مخاطب و فالوور می‌پسندد یا نه داشته باشیم تا فردا شرمنده امام زمان(عج) نباشیم.

برش

مرتضی طاهری گفت: این آشوب‌ها به بهانه فوت یک خانم رخ داده که مشابه این اتفاق ممکن است هر روز در دنیا نه فقط در کشور ما رخ دهد. ممکن است در بیمارستان، مسیر مدرسه، مسیر گردش و... افرادی به هر دلیل از دنیا بروند اما در این مورد، با تدارکات و تمهیداتی که از پیش آماده کرده بودند و منتظر فرصت بودند، به میدان آمدند. این ناشی از همان مشکل و دشمنی دیرین صهیونیست‌ها با انقلاب اسلامی است.

مدیر بنیاد پژوهش و توسعه فرهنگ وقف از راهکارهای افزایش اقبال عمومی به این سنت حسنه می گوید

وقف جمعی با سرمایه‌های خُرد

سنت حسنه وقف یکی از افتخارات مکتب اسلام و از اهرم‌های مؤثر اعتقادی و فرهنگی برای جبران نیازهای مادی و معنوی جامعه است. از صدها سال پیش تاکنون واقفان خیراندیش با اختصاص بخشی از اموال خود برای خدمت مستمر به جامعه در قالب روش پسندیده وقف که بارزترین و روشن‌ترین مصداق احسان، انفاق، صدقه جاریه، تعاون و باقیات الصالحات است، منشأ خدمات فراوان علمی، فرهنگی، هنری، رفاهی و بهداشتی در جامعه بوده‌اند که وجود صدها درمانگاه، بیمارستان، مدرسه، دارالایتام، کتابخانه و مساجد، قنات، پل، آب انبار و... که باید به طور دائمی حفظ و مورد بهره‌برداری قرار گیرد در سراسر کشورهای جهان و به‌ویژه ایران بهترین گواه آن است.

گسترش روزافزون مسائل اقتصادی و پیچیدگی‌های آن، نقش بخش اوقاف و دارایی‌های وقفی در توسعه اقتصادی و ضرورت برآورده شدن مقاصد شارع مقدس و واقف، ضرورت بازنگری در وقف را متناسب با شرایط زمان و مکان نشان می‌دهد. نهاد وقف در غرب به عنوان یک نهاد مالی توانمند در تجهیز سرمایه برای حل مشکلات اجتماعی، جایگاه مطلوبی دارد؛ در حالی که با وجود پشتوانه فرهنگی عمیق و محرک‌های قدرتمند دینی، جامعه ما هنوز نتوانسته از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های بالای این سیره نیکو به طور مطلوب بهره‌مند شود. استفاده از روش‌ها و منابع نوین تأمین مالی در توسعه موقوفات متناسب با تحول اوضاع و شرایط زمان و مکان یکی از راه‌ها برای استفاده از ظرفیت‌های بالای وقف است.

خبرگزاری ایکنا در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی خسروی، مدیر بنیاد پژوهش و توسعه فرهنگ وقف درباره راهکارهای افزایش اقبال عمومی به وقف و تأثیر آن بر موضوعات مختلف جامعه از جمله مسائل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... پرداخته که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

■ **چگونه می‌توان جامعه امروز را به سمت وقف سوق داد و اعتماد مردم را به این حوزه جلب کرد؟**

وقف سنت حسنه‌ای است که گرچه پیش از اسلام نیز وجود داشته اما امضا و تشویق آن از سوی پیامبر اسلام(ص) و ائمه(ع) و صحابه صورت گرفته و از این رو این سنت مهم را سنت نبوی می‌نامند. یکی از ویژگی‌های وقف، مردمی بودن آن است. یعنی وقف نباید به هیچ وجه به دولت‌های مختلف وابسته باشد. شاید این ویژگی مهم سبب شده سازمان اوقاف در هر دوره‌ای به یکی از وزارتخانه‌ها متصل شده است. سازمان اوقاف در دوران گذشته گاهی به وزارت دارایی، سپس به وزارت فرهنگ و صنایع مستظرفه و وزارت فرهنگ و معارف و سپس از آنجا جدا شده و به نهاد نخست‌وزیری وابسته شد تا اینکه این حوزه زیر نظر ولی فقیه قرار گرفت.

واقعیت امر این است وقف دارای ابعاد مختلفی در حوزه‌های اقتصادی، عمومی، آموزشی و... است که می‌تواند به یکی از وزارتخانه‌ها متصل باشد اما وقف مسئله‌ای است که باید جدا از دولت‌ها کار کند و شاید بهترین شیوه نیز همین بود که زیر نظر ولی‌فقیه باشد. البته حوزه اوقاف امروز به دلیل برخی امور اداری به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی متصل می‌شود اما وزارت ارشاد هیچ‌گونه دخالتی در آن ندارد.

مردم باید آسوده خاطر باشند که با تغییر دولت‌ها و رویکردهای حکومتی، نهاد وقف تغییر نخواهد کرد و آنچه واقف نیت کرده، باید همیشه اجرا و به همان نیت عمل شود. مسئله بعدی این است که وقف باید متناسب با تحولات زمان پیش برود. متأسفانه در این زمینه موقوفات خیلی به‌روز نبوده‌اند و زمان و تحولات آن بسیار سریع‌تر و گسترده‌تر از رویکردهای وقف در جریان است. گرچه در سال‌های اخیر به‌ویژه در سال‌های گذشته این رویکرد پررنگ‌تر شده و خبرهای خوبی از تغییرات شنیده می‌شود اما هنوز نتایج آن در جامعه ملموس نشده است.

وقف چون یک نهاد مردمی است گزارش‌های مربوط به آن حتماً باید به مردم داده شود. یکی از علل بی‌رغبتی و یا کم‌رغبتی مردم به ایجاد وقف جدید این است که از نتایج موقوفات دیگران کمتر با خبر هستند. صدا و سیما، روزنامه‌ها و دیگر رسانه‌های مختلف در این زمینه کم‌کاری کرده‌اند. البته شاید موضوعات دیگری وجود دارد که رسانه‌ها اولویت خود را به آن‌ها اختصاص می‌دهند اما وقف و موقوفات زیربنا و سخت‌افزار یک نظام مردمی است که باید بیشتر به آن توجه شود.

گزیده

امروز با توجه به درآمدهای اندک مـردم، امکان اینکه یک نفر بتواند موقوفه‌ای را به تنهایی ایجاد کند، بسیار کم است. در دوران گذشته نیز اغلب، حکومتداران، سلاطین و یا سرمایه‌داران بزرگ موقوفه ماندگاری را ایجاد کرده‌اند. امروزه باید با وقف جمعی این نقیصه را جبران کرد.

یکی از راهکارهای گسترش وقف، ایجاد وقف جمعی است. امروز با توجه به درآمدهای اندک مردم، امکان اینکه یک نفر بتواند موقوفه‌ای را به تنهایی ایجاد کند، بسیار کم است. در دوران گذشته نیز اغلب، حکومتداران، سلاطین و یا سرمایه‌داران بزرگ موقوفه ماندگاری را ایجاد کرده‌اند. امروزه باید با وقف جمعی این نقیصه را جبران کرد. وقف جمعی یعنی چندین نفر سرمایه خود را در کنار هم قرار داده و یک موقوفه را با یک نیت واحد ایجاد کنند. این مسئله سبب می‌شود بهره‌دهی این موقوفه بیشتر شود؛ چراکه از لحاظ اقتصادی سرمایه‌های کوچک شکننده بوده و بهره‌دهی درازمدت چندانی نخواهند داشت اما موقوفه و نهاد اقتصادی اگر بخواهد ده‌ها و یا صدها سال دوام بیاورد باید نهاد بزرگی باشد تا درآمدهای کلانی داشته باشد تا چنانچه بخش‌هایی از آن با آسیب مواجه شد، بخش‌های دیگر بتوانند آن را جبران کنند و این اتفاق رخ نمی‌دهد مگر اینکه وقف در یک چارچوب کلی صورت گیرد و راهکار آن نیز وقف جمعی است که در ایران خیلی کم به آن پرداخته می‌شود.

مسئله دیگری که می‌تواند حوزه وقف را پویا کرده و در آن تحول ایجاد کند، وقف پول است. در کشورهایی مانند کویت که سنی مذهب هستند، این مسئله تا حدودی جا افتاده است اما در ایران چون بیشتر فقهای ما وقف پول را وقف نمی‌دانند، این مسئله موجب شده موضوع وقف پول در کشور جا نیفتد. زمانی که بنده در اوقاف بودم تلاش فراوانی کرده و از مراجع عظام استفتاهایی را انجام دادم. بیشتر بزرگان اشاره داشتند این کار فعالیت خوبی است اما نمی‌توان نام وقف را بر آن نهاد. به‌تازگی خبرهایی منتشر شد که رهبر معظم انقلاب وقف پول را وقف می‌دانند که این مسئله می‌تواند سرمنشأ تحول عظیمی باشد.

عمده اشکال مراجع در خصوص موضوع وقف پول این است که استدلال می‌کنند وقف، حبس العین و تسبیل المنفعه است یعنی اصل وقف و موقوفه باید بماند اما زمانی که پولی را وقف می‌کنیم، اصل جریان از بین می‌رود؛ در صورتی که چنین نیست. اصل پول یعنی همان پشتوانه‌ای که این پول را ارزشمند کرده، باقی است. راهکار این مسئله نیز این است که صندوق‌ها و یا شماره حساب‌هایی ایجاد شود و هر فرد در هر زمینه‌ای می‌تواند با نیت‌های مختلف مبلغ مورد نظر را به این صندوق‌ها یا حساب‌ها واریز کند. زمانی که چندین نفر پول خود را در این حساب‌ها قرار دادند، این مبلغ جمع‌آوری شده، سرمایه‌ای برای تولید می‌شود و در همان زمینه‌ای که نیت واقفان است هزینه خواهد شد. چنانچه راهکارهای مربوط به مسئله وقف پول احصا و نهادینه شده و در سازمان اوقاف و دیگر سازمان‌های مربوط پایه‌گذاری شود، تحول بزرگی در موقوفات ایجاد می‌شود و از نظر فقه شیعه نیز با توجه به اینکه برخی مراجع آن را جایز دانسته‌اند، می‌تواند از نظر پژوهشی و تحقیقاتی مورد توجه قرار گیرد و نتایج آن نیز همان‌طور که در کشورهای دیگر دیده شده، در کشور ما نیز مشهود باشد.

■ **وقف چگونه می‌تواند به مشکلات اقتصادی جامعه کمک کند؟**

در مورد مشکلات اقتصادی کشور، راهکارهای مختلفی وجود دارد و باید به صورت دقیق به بررسی آن‌ها پرداخت. موقوفات و وضعیت اقتصادی کشور که از سوی دولت تدبیر می‌شود، اثرات متقابل بر یکدیگر دارند. زمانی که دولت از نظر اقتصادی با مشکلاتی روبه‌رو می‌شود، قطعاً درآمدها کاهش پیدا می‌کند و این مسئله بر موقوفات اثر گذاشته و موقوفات نیز درآمد چندانی نخواهند داشت تا بتوانند نیت واقف را به‌خوبی ادا کنند. بنابراین، اگر بخواهیم موقوفات کشور زنده و پاینده و فعال باشند، بخشی از آن به تصمیمات کلی دولت‌ها بازمی‌گردد که به مشکلات اقتصادی کلان را در جامعه تدبیر و حل کنند. اما در عین حال هر موقوفه‌ای می‌تواند به سهم خود در این شرایط حساس کارگشایی کند.

امروز یکی از مشکلات عمده جامعه ما بیکاری است و موقوفات نشان داده‌اند با ایجاد تأسیسات، کارخانه‌ها و برنامه‌های اشتغال‌زا می‌توانند حداقل بخش کوچکی از این مشکلات را حل کنند. همچنین، گرانی خوراک و پوشاک نیز از جمله مسائلی است که موقوفات در رفع بخشی از آن کارایی دارند. خوشبختانه موقوفاتی در کشور وجود دارند که واقفان نیک‌اندیش، آن‌ها را برای رفع نیاز فقرا و نیازمندان پیش‌بینی و ایجاد کرده‌اند. البته زمانی که قصد داریم وقفی را به نیت واقفان عملی و اجرا کنیم، لازم نیست از کلمه فقیر استفاده کرده و افراد را تحقیر کنیم، بلکه این امکان وجود دارد که از محل این موقوفات اقلامی را به عنوان هدایای مختلف برای خانواده‌های کم‌درآمد در نظر گرفت.

در ابتدای سال تحصیلی قرار داریم و یکی از نیازهای خانواده‌ها نوشت‌افزار است که به‌شدت گران بوده و می‌توان از وجود موقوفات برای رفع این نیاز بهره گرفت. در این زمینه می‌توان از بخش‌هایی که موقوفات برای کارهای فرهنگی دارند برای رفع این‌گونه نیازها استفاده کرد. البته این موضوع به نگاه درست متولیان به‌ویژه سازمان اوقاف بستگی دارد. زمانی که از فعالیت فرهنگی سخن به میان می‌آید، معنایش این است که حتماً به مجالس وعظ و تبلیغ و... بپردازیم. گرچه این فعالیت‌ها نیز به جای خود لازم و ضروری است اما یکی از فعالیت‌هایی که مورد رضای خدا بوده و برای رفع مشکلات جامعه و منطبق با بسیاری از نیات واقفان است، تهیه نوشت‌افزار برای کودکان و دانش‌آموزان خواهد بود که اگر این کار صورت گرفته و تبلیغ صحیحی نیز در این زمینه انجام شود که این لوازم از کدام موقوفه تهیه شده، انسان‌های خیّر نیز تشویق شده و در این مسیر گام برمی‌دارند. این مسئله سبب می‌شود هم نیات واقفان به خوبی اجرایی شود و هم مردم توجیه شوند.

■ **وقف چگونه می‌تواند به حوزه نیازهای روز جامعه ورود پیدا کند و تأثیر وقف با نیات جدید در این زمینه چگونه است؟**

نیازهای روز جامعه متنوع است. در سازمان اوقاف و امور خیریه بخش معاونت پژوهشی وجود دارد که این معاونت باید سال به سال رویکرد جدید خود در زمینه نیازهای جدید جامعه را ارائه و مطرح کند؛ چراکه مردم اشراف و اطلاع کاملی از نیازهای جامعه ندارند. فرد خیری که قصد دارد ثلث اموال خود را وقف کار خیر کند، به روحانی محل مراجعه می‌کند. این مسئله به وجود می‌آید که ممکن است ذهن روحانی محل نیز همواره حول و حوش مسجد و کلاس‌های قرآنی بگذرد. این وظیفه نهادهای فرهنگی همچون معاونت پژوهشی سازمان اوقاف و امور خیریه است که به طور مداوم نیازهای مهم روز را شناسایی و مشخص کنند و در اختیار مساجد، روحانیون، ائمه جماعت و نهادهای مربوط قرار دهند تا این نیازها دائم به‌روزرسانی شده و جامعه در جریان نیازها و ضروریات روز کشور قرار گیرد. این مسئله سبب می‌شود واقفان خیراندیش نیز وقف‌های خود را در این زمینه ایجاد کرده و موقوفات با نیات جدید و منطبق با ضروریات کشور راه‌اندازی شوند.

بخوانیم

گزیده‌ای متفاوت از وصیت‌نامه مدافعان حرم در «عاشقانه‌ها»

چاپ سوم کتاب «عاشقانه‌ها؛ برشی از وصیت‌نامه‌های شهدای مدافع حرم» با گردآوری پژمان عرب توسط انتشارات راه‌یار منتشر و راهی بازار نشر شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، کتاب «عاشقانه‌ها؛ برش‌هایی از نامه‌ها و وصیت‌نامه‌های شهدای مدافع حرم» که توسط پژمان عرب گردآوری و تدوین شده، به‌تازگی توسط انتشارات راه یار به چاپ سوم رسیده است.

دفتر دوم کتاب «عاشقانه‌ها» برش‌هایی کوتاه و گزیده از وصیت‌نامه‌های تعدادی از شهدای مدافع حرم خطاب به همسران و فرزندانشان است.

در بخشی از مقدمه چنین آمده است: «این وصیت‌نامه‌ها عموماً در فضای مجازی در دسترس قرار دارند اما تا به حال در قالب کتابی مستقل و به صورت موضوعی به این وصایا که علاوه بر نمایاندن ابعاد عاطفی و روابط خانوادگی شهدای مدافع حرم می‌تواند شروع فصلی نو برای توجه به موضوعات و سوژه‌های زمین‌مانده انقلاب باشد، پرداخته نشده است».

شهید حسین همدانی در نامه‌ای به همسرش از او به عنوان هم‌سنگر و همراه خود نام برده و می‌نویسد: «تشکر دارم از همسر عزیزم که هم‌سنگر و همراه خوبی بودند؛ خداوند ان‌شاءالله این عمل شما را ذخیره آخرت قرار دهد. و اما سفارش می‌کنم مثل گذشته بدهکار به انقلاب و نظام باشی، نه طلبکار. قانع باش در مقابل کمبودها یا کم‌مهری‌ها، صبر داشته باش و مراقب باش فضاسازان تو را ناسپاس نکنند. عشق به ولایت فقیه و اطاعت کامل از ایشان سعادتمندی دنیا و آخرت را دارد».

شهید هادی جعفری، از شهدای مدافع حرم آمل نیز خطاب به همسرش این‌گونه نوشته است: «همسر عزیزم فاطمه جان، زبان کوچک و گنهکار من از وصف تو ناتوان، از بیان خوبی‌های بی‌کرانت عاجز و از گفتن مهربانی‌هایت قاصر است که بتواند تشکر بی‌مقدار کند. حلال کن شوهر بی‌مقدارت را. فاطمه عزیزم، دوستت دارم، داشتم و خواهم داشت. چیزی که شاید هیچ وقت درک نکنی؛ چون رفتارم با گلی مثل تو خوب نبود. از تو راضی هستم و امیدوارم در قیامت هم اگر دوست داشتی، همنشینت باشم. غصه نخور و به زندگی‌ات ادامه بده. از طرف من خود مختاری که هرطور دوست داری زندگی کنی. دوستت دارم زندگی‌ام...».

عکس‌نوشت

زیارت را حفظ کنیم

عکس: حمید سبحانی

فرمودند: «اگر حضرت رضا(ع) را زیارت کردیم، آن را دائم حفظ کنیم. اگر چنین کردیم، همواره با ایشان هستیم».

یکی پرسید: «اینکه می فرمایید زیارت را حفظ کنیم یعنی از بر کنیم؟»

فرمودند: «نه. یعنی آن حالی را که در حرم امام رضا(ع) داری، حفظ کن و اگر نتوانستی، دست‌کم دو روز، سه روز، پنج روز آن را نگه دار. تمرین کن، می‌توانی. چند بار که این کار را کردی، در فاصله این سفر تا آن سفر، گویا همواره در حال زیارت حضرت هستی. امامان نیامده‌اند ما آن‌ها را زیارت کنیم و بعد هم برگردیم به شهر و آبادی خودمان. وقتی زیارت می‌رویم، آن نور و علم و حالت معنویت را باید همراه خود به وطن برگردانیم».

نقل از مرحوم اسماعیل دولابی
کتاب «طوبی محبت»

گفت‌وشنود

رتبه نخست مسابقات بین‌المللی قرآن کرواسی در گفت‌وگو با قدس:

تلاوت و آموزش قرآن به زندگی‌ام برکت داده است

مهدیه قمری | در بیست و هشتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کشور کرواسی، علیرضا مُکاری رتبه نخست را در رشته قرائت تحقیق کسب کرد. این مسابقات هفته گذشته برگزار شد.

مُکاری در مقطع کارشناسی رشته مهندسی عمران تحصیل کرده و در حال حاضر دانشجوی کارشناسی ارشد رشته قرآن و حدیث دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم است. این قاری ممتاز اصفهانی پیش از سن ۱۶ سالگی در مقطع شکوفه‌ها یک بار رتبه سوم و یک بار هم رتبه چهارم مسابقات سراسری قرآن را کسب کرده، همچنین کسب رتبه دوم مسابقات قرآن دانشجویان و رتبه دوم مسابقات مدهامتان از دیگر رتبه‌های این چهره قرآنی است.

کسب رتبه نخست مسابقات بین‌المللی قرآن کرواسی توسط این قاری ممتاز انگیزه‌ای شد تا با او درباره کسب این رتبه و برکات انس با قرآن گفت‌وگو کنیم و با مشکلات قاریان قرآن نیز بیشتر آشنا شویم. در ادامه مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید.

■ **از علاقمندیتان به قرائت قرآن بگویید.**

در سن ۳/۵ تا ۴ سالگی مادرم مرا به کلاس‌های قرآن در دارالقرآن می‌برد، در آنجا سوره‌های کوچک را حفظ می‌کردیم. این دارالقرآن به منزلمان نزدیک بود. در ۹ سالگی تلاوت سوره شمس توسط استاد عبدالصادقی پیش از اذان ظهر از تلویزیون پخش می‌شد، من می‌شنیدم و به تلاوت قرآن بیشتر علاقه‌مند شدم، بنابراین به واسطه این علاقه‌مندی، مربی قرآن کلاس سومم مرا به مؤسسه فرهنگ قرآنی ثامن‌الائمه معرفی کرد. در آنجا دو سال کلاس پایه یک حجمی و قرائت قرآن را زیر نظر اساتید بنام اصفهان گذراندم و کم‌کم وارد جلسات حرفه‌ای آموزش قرآن کریم در اصفهان شدم، این علاقه‌مندی تاکنون ادامه دارد.

■ **سطح مسابقات قرآن کریم در کرواسی چگونه بود و شرکت در این مسابقات به چه صورتی است؟**

مسابقات بین‌المللی قرآن کرواسی یکی از معتبرترین و مطرح‌ترین مسابقات قرآنی در جهان اسلام بوده و یکی از معدود مسابقات بین‌المللی است که از جمهوری اسلامی ایران دعوت به شرکت می‌کند. این دوره بیست و هشتمین دوره این مسابقات بود که در آن بیش از ۴۰ کشور شرکت کرده بودند و در رشته حفظ و قرائت قرآن به روش تحقیق، شرکت‌کنندگان با هم رقابت کردند.

۲۲ سپتامبر وارد عرصه مسابقات شدیم. در روز جمعه پیش از نماز جمعه از من درخواست شد تلاوت قرآن داشته باشم. مسجد شهر زاگرب مملو از جمعیت بود و پس از تلاوت من مردم خیلی اظهار لطف می‌کردند، شنبه عصر هم که نوبت من بود، تلاوت خوبی داشتم و باز هم با لطف مردم مسلمان و غیرمسلمان مسجد شهر زاگرب روبه‌رو شدم.

شرکت در مسابقات بین‌المللی در ایران کار بسیار مشکلی است، چراکه سطح تلاوت در کشور ما به‌شدت بالاست و در تلاوت و حفظ قرآن کریم از قاریان و حافظان بسیار خوبی بهره‌مند هستیم، قاریان ما سطح بالاتری حتی نسبت به قاریان مصر دارند که مهد تلاوت قرآن است.

در مسابقات بین‌المللی قرآن کریم که به میزبانی کشورهای مختلف برگزار می‌شود مشکلی که داریم این است همه کشورهای برگزارکننده این مسابقات از قاریان ایران دعوت نمی‌کنند. مشکل دیگر این است کشورهایی هم که در مسابقات قرآن خود از ایران دعوت می‌کنند ممکن است مسابقات تلاوت نداشته باشند و این رقابت‌ها فقط در بخش حفظ قرآن کریم برگزار شود. به عنوان مثال امسال در مالزی، کویت، ترکیه و کرواسی که مسابقات بین‌المللی برگزار کردند از ایران دعوت شد، اما مسابقات کویت اصلاً بخش قرائت قرآن نداشت، فقط حفظ قرآن داشت و سه کشور دیگر مسابقات را در بخش تلاوت برگزار کردند.

با توجه به اینکه سطح تلاوت قرآن در ایران به‌شدت بالاست و از سوی دیگر مسابقات بین‌المللی که قاریان کشور می‌توانند در آن شرکت کنند کم است، در ایران یک قاری قرآن به‌ندرت این فرصت را پیدا می‌کند که در یک مسابقه بین‌المللی خارج از کشور شرکت کند، این در حالی است که حتی ممکن است او رتبه نیاورد، بنابراین این یک افتخار بزرگ برای ایران است که یک قاری قرآن هم در مسابقات بین‌المللی شرکت کند هم رتبه بیاورد.

■ **علاقه‌مندان برای یادگیری قرائت قرآن و قاری ممتاز شدن چه مواردی را باید مدنظر قرار دهند؟**

علاقه‌مندان موارد مختلفی را باید در نظر داشته باشند، از جمله اینکه در بحث تجوید قرآن باید همت کنند، یکسری مباحث و قواعدی دارد و کلاس‌هایی را باید در کنار تجوید و ترتیل قرآن بگذرانند. برای اینکه بتوانند به روش تحقیق، تلاوت قرآن انجام دهند، مؤثرترین روش، تقلید از قاریان مصر است، قاریانی که مرجع و منبع این هنر هستند و شاید پس از گذشت ۷۰ سال همچنان باید از این قاریان تقلید کرد تا به یک قاری خوب تبدیل شد.

■ **یادگیری قرائت قرآن در زندگی شما چه تأثیراتی داشت؟**

نخستین تأثیر برکت بود یعنی با تلاوت قرآن، آموزش قرآن و اجرای برنامه‌های قرآنی مختلف، برکت بسیاری در زندگی‌ام مشاهده کردم، از سوی دیگر بنده آرامش را در همه ابعاد و وجوه زندگی‌ام دیدم و از بحران‌های مختلف با تمسک و انس با قرآن گذشتم.

■ **به نظر شما چکار کنیم که جوانان علاقه‌مند به تلاوت قرآن کریم در این بخش بیشتر فعال شوند؟**

به نظر من، مهم‌ترین عامل زندگی مأنوس با قرآن این است که در مرحله کودکی، پدر و مادر به فرزندان خود انس با قرآن را آموزش دهند، در این بخش لازم است فضای خانواده، معنوی و قرآنی باشد، عمل به قرآن در اهداف خانواده اولویت اول باشد و با تشویق والدین، کودکان با فعالیت‌های قرآنی انس گرفته و آن را جزئی از زندگی خود در نظر بگیرند. توسل به ائمه اطهار(ع) و معارف ایشان در برنامه‌های قرآنی و پیشرفت در این عرصه هم بسیار مهم است.

■ **عمده مشکلاتی که قاریان قرآن با آن روبه‌رو هستند چیست؟**

قاریان قرآنی از سوی نهادهای دولتی و جنبه عمومی جامعه حمایت نمی‌شوند. در کشور، سازمانی که از قاریان قرآن به صورت جدی حمایت کند وجود ندارد. باید برای تلاوت قرآن و قاریان ارزش قائل شد. در کشور اتحادیه قاریان قرآن داریم، اما به طوری جدی حمایتی از قاریان نمی‌کند.

برش

علیرضا مُکاری گفت: به نظر من، مهم‌ترین عامل زندگی مأنوس با قرآن این است که در مرحله کودکی، پدر و مادر به فرزندان خود انس با قرآن را آموزش دهند، در این بخش لازم است فضای خانواده، معنوی و قرآنی باشد، عمل به قرآن در اهداف خانواده اولویت اول باشد و با تشویق والدین، کودکان با فعالیت‌های قرآنی انس گرفته و آن را جزئی از زندگی خود در نظر بگیرند. توسل به ائمه اطهار(ع) و معارف ایشان در برنامه‌های قرآنی و پیشرفت در این عرصه هم بسیار مهم است.

من کان فی حاجة اخیه المسلم کان الله فی حاجته ما کان فی حاجة اخیه

کسی که در پی برآوردن نیاز برادر مسلمان خود باشد، تا زمانی که در این راه است خداوند هم در پی برآوردن حاجت او خواهد بود.